

Articulatio coxae

Kyčelní kloub, *articulatio coxae*, je jednoduchý synoviální kloub, který spojuje kosti dolní končetiny a pánve. Oba kyčelní klouby nesou trup a vyrovnávacími pohyby přispívají k udržení rovnováhy trupu, a zároveň umožňují pohyb dolních končetin vůči pánvi.

Typ kloubu

Kloub kulovitý omezený, *enarthrosis*.

Kloubní plochy

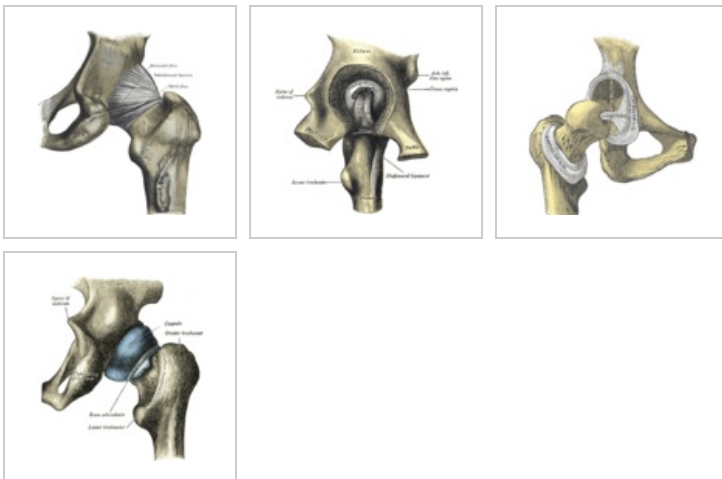
Hlavičí je kost stehenní, *caput femoris*, která se rovná 3/4 povrchu koule.

Jamku tvoří *acetabulum* na kyčelní kosti. Je vyplněno tukovým polštářem, *pulvinar acetabuli*, a rozšířeno o chrupavčitý okraj, *labrum acetabuli*.

Kloubní pouzdro

Kloubní pouzdro začíná na okrajích acetabula a upíná se na krček kosti stehenní, *collum femoris*, kde končí vpředu na *linea intertrochanterica*. Vzadu vynechává *crista intertrochanterica*, která slouží pro úpon svalů.

Zesílení kloubního pouzdra a kloubní vazy

Kloubní pouzdro je kryto svaly a vazy, a proto je vykloubení při úrazu vzácné.

Ligamentum iliofemorale

- na přední straně kloubu, rozbíhá se od *spina iliaca anterior inferior* k *linea intertrochanterica*;
- zabraňuje zaklonění trupu vůči stehenní kosti, jelikož svým napětím ukončuje extenzi v kloubu;
- nejsilnější vaz v těle.

Ligamentum pubofemorale

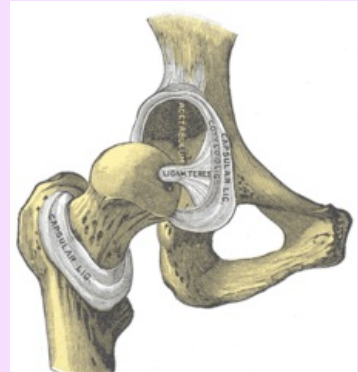
- jde od *pecten ossis pubis* na přední stranu kloubního pouzdra, kde se připojuje k *ligamentum ischiofemorale* (viz níže);
- omezuje abdukci a zevní rotaci kloubu.

Ligamentum ischiofemorale

- zadní strana kloubu;
- začíná nad *tuber ischiadicum*, jde přes horní plochu pouzdra dopředu, připojuje se k **ligamentum pubofemorale** a spolu s ním ve stěně pouzdra vytváří vazivový prstenec podchycující *caput femoris* v tzv. **zona orbicularis**.

Articulatio coxae

Kyčelní kloub

Articulatio coxae

TA A03.6.07.001 (<https://ifaa.unifr.ch/Public/EntryPage/TA98%20Tree/Entity%20TA98%20EN/03.6.07.001%20Entity%20TA98%20EN.htm>)

Typ kloubu kulovitý omezený

Kloubní plochy

caput femoris (hlavice), acetabulum (jamka)

Kloubní pouzdro volné, z okrajů acetabula na collum femoris

Vazy lig. iliofemorale, pubofemorale, ischiofemorale, transversum acetabuli, capitis femoris

Pohyby a rozsah flexe (do 120°), extenze (do 13°), abdukce (do 40°), addukce (hyperaddukce do 10°), rotace (zevní do 15°, vnitřní do 35°)

Rentgen zdravého kyčelního kloubu

Ligamentum capitis femoris

- drobný vaz jdoucí od *lig.transversum acetabuli*, uzavírajícím *incisura acetabuli*, do *fovea capitis femoris* (ligamentum je zbytek mezenchymu primitivního kloubního disku).

Pohyby

Vlastní pohyb kloubu je otáčivý pohyb hlavice v jamce, ze základního postavení při stoji jsou možné tyto pohyby:

- **flexe** – do 120° (možně zvětšení při současné abdukci);
- **extense** – do 13° (ukončena napětím lig. iliofemorale);
- **abdukce** – do 40°;
- **addukce** – možná hyperaddukce do 10°;
- **rotace** – zevní do 15°, vnitřní do 35°.

Při flexi je abdukce, addukce a rotace možná ve větším rozsahu.

Základní a střední postavení

Základní postavení je při vzpřímeném stoji.

Střední postavení je ve střední flexi s mírnou zevní rotací a abdukci.

Cévy a nervy

Tepny

- Vycházejí z cévní sítě kolem kloubu;
- jedna část sítě se větví okolo acetabula, přijímá větve z **a. glutea superior et inferior, a. obturatoria** (*a. ligamenti capitis femoris*), **a. pudenda interna** a další drobnější větve;
- druhá část sítě je zřetelná kolem krčku femuru a je zásobená větvemi z **aa. circumflexae femoris, medialis et lateralis, aa. gluteae, superior et inferior** a z hlubokého stehenního řečiště (**a. perforans I.**);
- z obou částí sítě se oddělují větvičky pro kloubní pouzdro.

Žíly

Žíly odcházejí do pletení pouzdra a dále pokračují podél přírodních arterií.

Nervy

Inervace:

- přední strana – **n. femoralis**;
- mediální – **n. obturatorius**;
- dorsální – **n. ischiadicus** (plus část horní a laterální strany);
- horní a laterální – **n. gluteus superior**.

Odkazy

Související články

- Vývojová dysplázie kyčelní
- Femur
- Pánev
- Svaly dolní končetiny

Externí odkazy

- <https://en.wikipedia.org/wiki/Hip>

Použitá literatura

- ČIHÁK, Radomír. *Anatomie 1. 2.*, uprav. a dopl vydání. Praha : Grada, 2001. 497 s. ISBN 80-7169-970-5.